

Koetoiminta ja käytäntö

Liite 28.3.2000 57. vuosikerta Numero 2 Sivu 6

Sertifioitua luomusiementä tarvitaan lisää

SAMPISA HEINONEN, LEENA KANKAANPÄÄ ja JUHA KIEKSI,
Kasvintuotannon tarkastuskeskus, Siementarkastusosasto

Euroopan yhteisöjen neuvoston asetus (ETY) 2092/91 määrää luonnonmukaisen maataloustuotannon minimivaatimukset Euroopan unionin alueella. Asetus edellyttää luonnonmukaisesti tuotetun lisäysaineiston käyttöä luomutuotannossa aina, kun sitä on saatavilla. Poikkeustapauksissa, vuoden 2003 loppuun kestävällä siirtymäkaudella, on mahdollista käyttää tavanomaista, peittaamatonta lisäysaineistoa niistä lajikkeista, joita ei tuoteta riittävästi luonnonmukaisesti.

Luomusiementuotanto alkoi Suomessa ripeästi EU:n tehtyä luomulisäysaineiston käyttöön velvoittavan asetusmuutoksen vuonna 1995, mutta vielä kasvukaudella 1999 sertifioituksi luomusiemeneksi kylvetty ala, 1212 ha, ei riitä kattamaan tarvetta. Nykyiselläkin sertifioitun siemenen käyttöasteella viljakasvien luomusiementuotanto kattaa vain noin kolmanneksen tarpeesta. Nurmikasveilla tilanne on huomattavasti parempi.

Lajikevalinta luomussa ei poikkea tavanomaisesta

Luomuviljelijät käyttävät kutakuinkin samoja lajikkeita kuin muutkin viljelijät. Koska koko maan tiedot ovat vuodelta 1997, niiden perusteella luomuviljelijät näyttävät ryhtyvän nopeasti käyttämään uusia lajikkeita. Ajatus, jonka mukaan luomuviljelijät olisivat erityisen ihastuneita "vanhoihin" lajikkeisiin, ei siis saa vahvistusta. "Vanhoista" lajikkeista haetaan pikemminkin sellaisia ominaisuuksia, joita "uusissa" ei vielä ole: esimerkkinä vaikkapa merkittävä kevätruikiin viljely.

Vaikka luomutuotannon ihanteena on mahdollisimman pitkälle viety tilakohtainen omavaraisuus erityisesti kasvinravinteissa, oma tarkastamaton luomusiemen ei kuitenkaan ole ihanne vaan riski, jota luomussa ei kannata ottaa. Siemenen laadun merkitys on luomussa jopa suurempi kuin tavanomaisessa viljelyssä. Nimittäin luomutilalla oman siemenen tuotannossa lisäysaineistoon kerääntyvät taudinaiheuttajat saattavat alentaa laatua hyvinkin nopeasti.

Luomusiementuotannon kannattavuus kuntoon

Tuotannon kannattavuus on tärkein luomusiementuotannon kehittymiseen vaikuttava tekijä. Ongelmana on erityisesti luomusiemenen perushinta, joka määräytyy luomuviljan hinnan mukaan. Luomuviljan hinta on lähes kaksinkertainen

tavanomaiseen verrattuna, joten tarkastusten, kunnostuksen ja sertifiointin jälkeen luomusiemenen hinta on korkea. Mikäli markkinat eivät pysty ylläpitämään kannattavuuden edellyttämää hintatasoa, voi olla tarpeellista turvata luomusiementuotanto valtion suoran tukitoimin.

Lisätietoja: Koetoiminta ja käytäntö 2/2000: 6
sähköposti sampsa.heinonen@mmm.fi
puhelin (02) 7605 6436.